

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Temel Kavramları

Mustafa ARMUT¹

Bu bölüm hazırlanmadan önce Google Akademik ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi veri tabanları üzerinde 2013-2023 yılları arasında yazılmış makaleler ile doktora tezlerinin temel (anahtar) kelimeleri çıkarılmıştır. Bu şekilde toplam 252 makale ve 153 tez incelendikten sonra belirlenen temel kelimelerin TS Corpus derlem programının kelime sıklığı hesaplama aracı ile sıklıkları belirlenmiştir. Temel kelimeler arasında en fazla “yabancı dil olarak Türkçe (65 kez)”, “yabancı dil olarak Türkçe öğretimi (51 kez)”, “yabancılara Türkçe öğretimi (36 kez)” ifadelerinin tercih edildiği tespit edilmiştir. Bu sebeple bu bölümün başlığının “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Temel Kavramları” olması uygun görülmüştür. İlk temel kavram olarak da farklı biçimlerde terimleştirilen bu ifadenin açıklanması uygun bulunmuştur. Bu bölümde yer verilen diğer temel kavramların belirlenmesinde yukarıda sözü edilen sürecin izlenmesinin yanında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi alanında çalışmakta olan doktora derecesine sahip üç uygulayıcı akademisyenin görüşlerine başvurulmuştur.

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konusunun tarihini Divânu Lugâti't Türk'e kadar götüren kaynakların (Erol, 2016; İşcan, 2018; Karagöl, 2021; Mete, 2015; Özdemir Erem, 2019) Türkçenin ve Türkçe öğretiminin köklülüğünü vurgulayan değerli yaklaşımları anılarak bu bölümde yabancı dil olarak Türkiye

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, mustafaarmut@ahievran.edu.tr,
ORCID iD: 0000-0001-9574-0615

birer motivasyon kaynağı olabilir. Tabii bu sebepler, Norris-Holt'un (2020) dikkat çektiği araçsal motivasyon kaynağı kabul edilebilir. Bunların yanında öğrencinin Türkçenin dil topluluğuna katılma arzusu, Türkçeye karşı ön yargıları, olumlu veya olumsuz tutumları da dikkate alınmalıdır. Bu bağlamda birtakım çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Gürcistan'da Türkçe öğrenenlerin dil ihtiyaçları ile motivasyon engellerini inceleyen Akbaş (2018) öğrencilerin motivasyon engellerini öğrencilerin hisleri ile ilgili engeller, yetersiz materyal, iletişim engelleri, öğretmen yetkinliği ve öğretim tarzı olarak sınıflandırmıştır. Araştırmacı, öğrencilerin motivasyon engellerinin düşük olduğunu yani Türkçe öğrenme motivasyonlarının yüksek olduğunu tespit etmiştir. Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerle İngilizce öğrenen Türk öğrencilerin motivasyon durumlarını karşılaştıran Abubakari (2016) yabancı dil olarak İngilizce öğrenen Türk öğrencilerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere göre daha fazla motive olduklarını tespit etmiştir. Ayrıca Türklerin iç ve dış motivasyonlarının yabancı öğrencilerinkinden daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin süreç içindeki motivasyon değişimlerini inceleyen Koçer (2015) öğrencilerin süreç içinde motivasyonlarının geçici olan dalgalanmalı bir süreç izlediğini tespit etmiştir. Katılımcıların sürekli motivasyonlarının altında yatan yedi etmen tespit etmiştir. Bunlar kişisel yetkinlik, anahtar kişiler, Türkçe kullanılan gerçek iletişim tecrübeleri, sınıf deneyimleri, sınavlar, ani iç motivasyon ve dış hedeflerdir.

Sonuç olarak yabancı/ikinci dil öğretiminde önemli yere sahip motivasyon unsuru yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dikkate alınmalıdır. Başarılı bir dil öğretimi için motivasyon engellerinin ortadan kaldırılmasına çalışılmalıdır. Öğrencinin Türkçenin dil topluluğuna dâhil olma arzusu öne çıkarılmalı, iç motivasyon sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- 6721 sayılı kanun (2016). Türkiye Maarif Vakfı. <https://turkiyemaarif.org/page/hakkimizda>
- Abubakari, A. (2016). *Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerle İngilizce öğrenen Türk öğrencilerin motivasyon durumlarının karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Ak, S. (2020). Dinleme etkinliklerindeki diyalogların söz eylem kuramına göre incelenmesi: Yeni Hitit örneği. (Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Akamatsu, N. (2003). The effects of first language orthographic features on second language reading in text. *Language Learning*, 53(2), 207-231.

- Akbaş, Ö. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin işlevsel dil bilgisi materyali geliştirmeye ilişkin görüşleri. *Edebiyat Bilimleri*, 4, 79,110. http://edebiyatbilim.com/makaleler/s4_m04.pdf adresinden 06.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Akgün, B. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde edimsel yeti gelişimi: Rica söz edimi kullanımı. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Aksak Gönül, A. ve Ekti, M. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisini değerlendirici ölçme araçlarının hazırlanması. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (31), 47-60. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2836702> adresinden 07.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Aksu Raffard, C. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ayırık söz edimi öğretimi modelinin karşılıklı konuşma becerisine etkisi* (Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Alderson, J. C. (2005). *Assessing reading* (Fifth printing). Cambridge University Press.
- Alderson, J. C., Haapakangas, E. L., Huhta, A., Nieminen, L., & Ullakonoja, R. (2015). *The diagnosis of reading in a second or foreign language*. Routledge.
- Allott, N. (2010). *Key terms in pragmatics*. Continuum.
- Altunkaya, H. ve Uyan, Ö. (2020). Dinleme üstbiliş stratejisi öğretiminin yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dinlediğini anlama becerisine etkisi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(1), 68-87. <http://abakus.inonu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11616/19739/Makale%20Dosyası.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 11.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Arıcı, M. A. (2022). *Yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretimin Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin konuşma becerilerine ve öz yeterlik algılarına etkisi* (Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Arslan, N. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde göreve dayalı öğrenme yönteminin A1-A2 düzeyi konuşma becerisine katkısı (Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Atay, A. ve Eren Ökten, C. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe dil bilgisi ders planı önerisi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 10(1), 24-43. <https://doi.org/10.35233/oyea.1083050>
- Aydın, E. (2022). Dijital Hikâyelerin Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen lisans öğrencilerinin dinleme becerisine ve Türkçe öğrenme motivasyonlarına etkisi. *Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 247-268. <https://doi.org/10.33711/yyuefd.1075557>
- Aydoğdu, İ. ve Mustafa, S. (2019) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde İstanbul yabancılar için Türkçe kitabı ile Gazi yabancılar için Türkçe kitabındaki temel seviyede olan okuma anlamaya yönelik ölçme değerlendirme sorularının karşılaştırılması. 6. *Uluslararası Öğrenci Sempozyumu Uluslararası Öğrencilik Bildiriler Kitabı 10*. <http://www.internationalstudentsymposium.com/dosya/2020-sempozyum-bildiriler-10.pdf#page=110> adresinden 23.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Bardovi-Harlig, K., & Stringer, D. (2010). Variables in second language attrition: Advancing the state of the art. *Studies in Second Language Acquisition*, 32(1), 1-45. <https://dsls.indiana.edu/about/faculty/stringer.variables.pdf> adresinden 04.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Baş, B. ve Gündoğdu, M. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin kelime hazinesi üzerine bir durum tespiti: A1-B2 örneği. *International Journal of Languages Education*, 8(2), 53-66.

- Başar, U. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen İranlılar için dil bilgisi konularının sıralanmasına yönelik bir öneri. *ZfWT Journal of World of Turks*, 9(1), 233-253. <https://www.dieweltdertuerken.org/index.php/ZfWT/article/view/916> adresinden 06.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Bayley, R. (2005). Second language acquisition and sociolinguistic variation. *Intercultural Communication Studies*, 14(2), 1-14. <https://www-s3-live.kent.edu/s3fs-root/s3fs-public/file/01-Robert-Bayley.pdf> adresinden 05.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Bektaş, N. ve Eren Ökten, C. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde B2 düzeyi yazma etkinlikleri geliştirme. https://www.researchgate.net/profile/Nurcan-Bektaş/publication/348434536_Yabancı_Dil_Olarak_Türkçe_Oğretiminde_B2_Düzeyi_Yazma_Etkinlikleri_Gelistirme_Developing_B2_Level_Writing_Activities_in_Teaching_Turkish_as_a_Foreign_Language/links/5ffef68c45851553a040070e/Yabancı-Dil-Olarak-Türkçe-Oğretiminde-B2-Düzeyi-Yazma-Etkinlikleri-Gelistirme-Developing-B2-Level-Writing-Activities-in-Teaching-Turkish-as-a-Foreign-Language.pdf adresinden 12.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Benzer, A. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde işlevsel dil bilgisi* (3. baskı). Pegem Akademi.
- Berk, R. R. ve Açık, F. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde elektronik dinletilerin dinlediğini anlama başarısı ve dinleme kaygısına etkisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(32), 329-348. <https://doi.org/10.35675/befdergi.747319>
- Borg, S. (2001). Second language grammar teaching: Practices and rationales. *Ilha do Desterro A Journal of English Language, Literatures in English and Cultural Studies*, (41), 155-183.
- Boylu, E. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçme ve değerlendirme. H. Karatay (Ed.) içinde, *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı* (521-571). Pegem Akademi.
- Boylu, E. (2021). *Kuramdan uygulamaya yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme* (3. baskı). Pegem Akademi.
- Boylu, E. ve Çal, P. (2018). Suriyeli mültecilerin Türkçe kursuna başlamadan önceki söz varlığı durumları. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(1), 68-94. <https://www.anadiliegitimi.com/en/download/article-file/414362> adresinden 09-3.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Büyükikiz, K. K. ve Hasırcı, S. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarının yanlış çözümleme yaklaşımına göre değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(4), 51-62. <https://www.anadiliegitimi.com/en/download/article-file/14859> adresinden 07.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Can, U. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunlar üzerine yapılan lisansüstü tezlerin İncelenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (14), 263-290. <https://dergi-park.org.tr/en/download/article-file/2932565>
- Collier, V. P. (1987). Age and rate of acquisition of second language for academic purposes. *TESOL Quarterly*, 21(4), 617-641.
- Council of Europe (2020). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, available at www.coe.int/lang-cefr
- Craig, J. L. (2013). *Integrating writing strategies in EFL/ESL University Context: A writing-across-the-curriculum approach*. Routledge.
- Çerçi, A., Derman, S. ve Bardakçı, M. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarına yönelik yanlış çözümlemesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(2), 695-715. https://www.researchgate.net/profile/Mehmet-Bardakci-2/publication/311211833_An_Error_Analysis_on_TFL_Learners'_Writings/links/5850373508aeb989252e9aad/An-Error-Analysis-on-TFL-Learners-Writings.pdf adresinden 07.07.2023 tarihinde erişilmiştir.

- Çetin, B. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe alanında dilbilgisi öğretimi için bağlam oluşturma. N. E. Uzun ve B. Ü. Bozkurt (Yay. Haz.) içinde, *Türkçenin eğitimi-öğretiminde kuramsal ve uygulamalı çalışmalar-10* (131-148). Okan Üniversitesi Yayınları.
- Çubukçu, F. ve Atay, S. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce ders kitaplarının edimsel yeti gelişimi açısından karşılaştırılması. *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 8-20. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/354745> adresinden 06.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Dalgaç, Ş. N. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretim programları ve öğretim materyallerinde aracılık uygulaması üzerine bir içerik analizi*. (Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Demir, N. (2020). Akademik Türkçe ve temel sorunları. B. Tüfekçioğlu (Ed.) içinde, *Akademik amaçlar için Türkçe öğretimi -kuram ve uygulama-*. Pegem Akademi.
- Dendrinis, B. (2006). Mediation in communication, language teaching and testing. *Journal of Applied Linguistics*, 22(1), 9-35.
- Donato, R., & MacCormick, D. (1994). A sociocultural perspective on language learning strategies: The role of mediation. *The Modern Language Journal*, 78(4), 453-464.
- Dörnyei, Z. (2001). New themes and approaches in second language motivation research. *Annual Review of Applied linguistics*, 21, 43-59. <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=7dfccc8acbf801377907ab3abd0bbba2c5cf9719> adresinden 03.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Dunkel, P. (1991). Listening in the native and second/foreign language: Toward an integration of research and practice. *TESOL Quarterly*, 25(3), 431-457. <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=658aeb829e165d433fb0be9823b4ff9d15d659e2#page=64> adresinden 23.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Durmuş, M. (2018). Dil öğretiminin temel kavramları üzerine düşünceler: yabancılar Türkçe öğretimi mi, yabancı dil veya ikinci dil olarak Türkçe öğretimi mi?. *Türkbilgi*, (35), 181-190. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/991383> adresinden 28.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Emek, M. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Cezayir'deki Türkoloji bölümü öğrencilerinin B1-B2 düzeyi yazılı anlatımlarının yanlış çözümlemesi yaklaşımıyla değerlendirilmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (24), 77-92. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1953514> adresinden 07.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Er, O. (2016). Türk soylulara Türkçe öğretimi. F. Yıldırım ve B. Tüfekçioğlu (Ed.) içinde, *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi: Kuramlar, yöntemler, beceriler, uygulamalar*. Pegem Akademi.
- Ercilasun, A. B. (1997). Lehçeler arası aktarma. *Türk Dili Dergisi*, 337-343. https://www.tdk.gov.tr/dosyalar/TDD/1995s520/1995s520_00_02_A_B_ERCILASUN.pdf
- Erol, H. F. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi. F. Yıldırım ve B. Tüfekçioğlu (Ed.) içinde, *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi: Kuramlar, yöntemler, beceriler, uygulamalar*. Pegem Akademi.
- Erol, S. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde söz varlığı ve sözcük öğretimi üzerine bir değerlendirme: 1981-2021 lisansüstü tezler. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 6(1), 103-120. 10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v06i1005
- Finch, G. (2005). *Key concepts in language and linguistics* (Second Ed.). Palgrave MacMillan.
- Foley, W. A., & Van Valin, R. D. (1984). *Functional syntax and universal grammar*. Cambridge University Press.
- Fraser, B. (2010). Pragmatic competence: The case of hedging. In H. Kaltenböck, W. Mihatsch & S. Schneider, *New approaches to hedging* (15-34). Emerald Group Publishing Limited. <https://www.bu.edu/wheelock/files/2010/10/2010-Pragmatic-Competence-The-Case-of-Hedging.pdf> adresinden 06.08.2023 tarihinde erişilmiştir.

- Fulcher, G. (2003). *Testing second language speaking*. Pearson Longman.
- Fulcher, G. (2015). Assessing second language speaking. *Language Teaching*, 48(2), 198-216. <https://doi.org/10.1017/S0261444814000391>
- Gallagher-Brett, A. (2004). *Seven hundred reasons for studying languages*. University of Southampton.
- Gardner, R. C., Lalonde, R. N., Moorcroft, R., & Evers, F. T. (1987). Second language attrition: The role of motivation and use. *Journal of Language and Social Psychology*, 6(1), 29-47.
- Genç, H. N. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi bağlamında yazım ve noktalama. *Dil Dergisi*, 168(2), 31-42. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/780016> adresinden 07.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Göçen, G. (2016). *Yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatımlarındaki söz varlığı*. (Doktora tezi, Sakarya Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/Ulusal-TezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Göçen, G. ve Buluş, F. (2022). Yabancılar için “Hayat Boyu Türkçe” ders kitaplarında yer alan söz varlığı unsurları. *Journal of Sustainable Education Studies*, Özel Sayı (Ö1), 70-87. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2236029> adresinden 03.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Göçen, G. ve Çiçek, M. (2022). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için hazırlanmış “Salih Hikâye Seti”nde yer alan söz varlığı unsurları. *Journal of Sustainable Education Studies*, 3(2), 82-96. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2371767> adresinden 03.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Gökmen, H. (2021). Yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti örneği. (Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Grabe, W. (2012). *Reading in a second language: Moving from theory to practise* (4th printing). Cambridge University Press.
- Gülerer, S. ve İnce, E. N. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen c1 seviyesi öğrencilerinin dinleme metinlerinde özetleme stratejilerini kullanma becerileri. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 10(10.1), 240-258. <http://dx.doi.org/10.29228/ij-let.57554>
- Gültekin, İ., Balcı, M. ve Melanlıoğlu, D. (2018). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde “öğretici” sorunu ve bir lisans programı önerisi*. A. Şahin (Ed.) içinde, *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi: Kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler*. Pegem Akademi.
- Güner, F. ve Kartal, E. (2021). Fransadaki üniversite öğrencilerinin yabancı dil olarak Türkçe öğrenme nedenleri. *Litera: Journal of Language, Literature and Culture Studies*, 31(1), 371-394. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1349973> adresinden 29.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Güzel, A. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi tarihi. H. Karatay (Ed.) içinde, *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı*. Pegem Akademi.
- Iwashita, N., Brown, A., McNamara, T., & O'hagan, S. (2008). Assessed levels of second language speaking proficiency: How distinct?. *Applied linguistics*, 29(1), 24-49. <https://doi.org/10.1093/applin/amm017>
- İşcan, A. (2018). Yabancı dil öğretimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihçesi. A. Şahin (Ed.) içinde, *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi: Kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler*. Pegem Akademi.
- Kafkaslıoğlu, M. E. (Ed.) (2016). *Hars ve medeniyet* (Ziya Gökalp). Bilgeoğuz.
- Kahveci, N. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe eğitiminde yazma becerisini değerlendirmeye yönelik dereceli puanlama anahtarı geliştirme çalışması* (Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi).

- Kana, F. ve Güzel, A. (2020). Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazılı anlatım metinlerinin sesli harflerin yazımı açısından değerlendirilmesi. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 5(2), 171-187. 10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v05i2002
- Kana, F., Boylu, E. ve Başar, U. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretmeni yetiştirmenin gerekliliği ve lisans programı önerisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 12(5), 1125-1138. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/225181>
- Kara, M. ve Korkmaz, C. B. (2019). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde birleşik zamanlı fiillerin öğretimi. *Electronic Turkish Studies*, 14(3), 1541-1574. <https://www.acarindex.com/pdfler/acarindex-fbd9169c-c3ff.pdf> adresinden 06.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Karaağaç, G. (1998). Türkçenin komşu dillere verdiği giyim kuşam kültürüyle ilgili kelimeler. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (5), 361-387. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/136261> adresinden 29.07.2023 tarihinde alınmıştır.
- Karagöl, E. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisine yönelik yapılan araştırmalar. E. Karagöl (Ed.) içinde, *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisi* (2. baskı) (1-16). Pegem Akademi.
- Karagöl, E. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ortamlar. Ü. Şen (Ed.) içinde, *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* (2. Baskı). Pegem Akademi.
- Karagöl, E. ve Ustabulut, M. Y. (2021). Türkçe öğretiminin tarihçesi. E. Karagöl (Ed.) içinde, *Türkçe öğrenme ve öğretim yaklaşımları*. Pegem Akademi.
- Katı, T. N. ve Baş, B. (2023). Türkçe ve Türk kültürü ders kitaplarının söz varlığı unsurları üzerine bir araştırma. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 689-706. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2023.-1143503>
- Kaya, İ. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde iletişimsel yaklaşımın A1-A2 seviyesinde konuşma becerisinde kullanılması* (Doktora tezi, Erciyes Üniversitesi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Kaya, K. ve Kalenderoğlu, İ. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarında okuma-anlama etkinlikleri*. II. Maarif Kongresi Bildiriler Eğitim Bilimleri I. Cilt. https://drive.google.com/file/d/1UT6ADon3radE1fA3HX_JAhtcO6v6as7y/view adresinden 23.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Kayi, H. (2006). Teaching speaking: Activities to promote speaking in a second language. *The Internet TESL Journal*, 12(11), 1-6. https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/104084/mod_resource/content/1/Handout%207%20%281%29.pdf adresinden 17.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Kocayanak, D. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerin konuşma becerisini ölçme sürecine yönelik uygulamaları* (Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Koçer, Ö. (2013). Program geliştirmenin ilk basamağı: Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ihtiyaç ve durum analizi. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 15-174. <https://core.ac.uk/download/pdf/236386979.pdf> adresinden 30.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Korkmaz, C. B. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe dil bilgisi öğretiminde tartışılmayan bir konu:-(I)k eki. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (32), 180-195. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1252799>
- Kökcü, Ş. ve Demirel Aydemir, G. D., (2020). *Yabancı/ikinci dil olarak Türkçe öğretiminde yazma ödevlerine yönelik bir elektronik dönüt modeli önerisi*. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü - Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi 2. Öğrenci Sempozyumu (pp.151-158).
- Krashen, S. D. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. New York: Pergamon Press.
- Krashen, S., & Lee Brown, C. (2007). What is academic language proficiency. *STETS Language & Communication Review*, 6(1), 1-5. <https://joanwink.com/research/Krashen-Brown-ALP.pdf> adresinden 06.07.2023 tarihinde erişildi.

- Kurt, M. (2021). Yabancılara Türkçe öğretiminin güncel sorunları. E. Boylu (Ed.) içinde, *Soru ve cevaplarla yabancı dil olarak Türkçe öğretimi el kitabı*. Pegem Akademi.
- Larsen-Freeman, D. (1986). *Techniques and principles in language teaching*. Oxford University Press.
- Larsen-Freeman, D., & Anderson, M. (2011). *Techniques & principles in language teaching*. Oxford University Press.
- Liddicoat, A. J. (2014). Pragmatics and intercultural mediation in intercultural language learning. *Intercultural Pragmatics*, 11(2), 259-277. <https://wrap.warwick.ac.uk/87463/1/WRAP-pragmatics-intercultural-language-Liddicoat-2017.pdf> adresinden 05.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Litman, D. Strik, H. &, Lim, G. S. (2018) Speech technologies and the assessment of second language speaking: approaches, challenges, and opportunities. *Language Assessment Quarterly*, 15(3), 294-309. <https://doi.org/10.1080/15434303.2018.1472265>
- Littlewood, W. (1982). *Communicative language teaching: An introduction*. Cambridge University Press.
- Littlewood, W., & Yu, B. (2011). First language and target language in the foreign language classroom. *Language teaching*, 44(1), 64-77. <https://doi.org/10.1017/S0261444809990310>
- Melanlıoğlu, D. (2016). Bosna Hersek örneğinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen çocukların dinleme alışkanlıkları. *Avrasya Etüdüleri*, 50(2), 529-546. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/422188> adresinden 11.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Memiş, M. (2021). *Yabancılara Türkçe öğretiminin güncel sorunları*. Pegem Akademi.
- Memiş, M. R. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde kullanılmak üzere geliştirilen dil bilgisi materyallerinin akademik başarı ve yazma becerisi üzerindeki etkisi. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 6(3), 859-877. 10.14686/buefad.325360
- Memiş, M. R. (2018). Yapım eki öğretiminin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin kelime hazinesi üzerindeki etkisi. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 47(2), 439-491. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/566180> adresinden 03.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Memiş, M. ve Kara, M. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sözcük yapım bilgisi eğitiminin okuduğunu anlama becerisi üzerindeki etkisi. *International Journal of Language Academy*, 6(1), 266-288. <http://dx.doi.org/10.18033/ijla.3898>
- Mete, F. (2015). Dil ve yabancı/ikinci dil eğitimi kavramları. A. Sarıçoban (Ed.) içinde, *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi metodolojisi*. Anı Yayıncılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. <https://e-yaygin.meb.gov.tr/pagePrograms.aspx>
- Nation, P. (1990). *Teaching and learning vocabulary*. Heinle & Heinle Publishers.
- Nation, P., & Waring, R. (1997). Vocabulary size, text coverage and word lists. In N. Schmitt & M. McCarthy (Eds.), *Vocabulary description, acquisition and pedagogy* (6-19), Cambridge University Press.
- Norris-Holt, J. (2020). Motivation as a contributing factor in second language acquisition. *Oral presentation. The Asia Conference on Education*. Tokyo, Japan. https://www.aijcr.org/_files/ugd/c51627_bd738f10144146449ab4e8c0a2e2f803.pdf#page=212 adresinden 03.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Nunan, D. (1999). *Second language teaching & learning*. Heinle & Heinle Publishers.
- Özbal, B. ve Genç, A. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarında dinleme becerisi alanında kullanılan alıştırmaların değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (42), 197-212. <https://doi.org/10.21497/sefad.675165>
- Özdemir Erem (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin tarihsel temelleri. İ. Erdem vd. (Ed) içinde, *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi*. Pegem Akademi.

- Özdemir, A. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin dilbilgisi öğrenme strateji tercihleri. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 9(19), 210-226. <https://doi.org/10.59304/ijhe.1181199>
- Öztürk, A. (Ed.). (2022). *Türkiye'de ve dünyada Türkçenin öğretimi çalıştayı sonuç raporu*. Milli Eğitim Bakanlığı. http://tkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_04/14170116_tuYrkce_calistay_raporu.pdf
- Read, J. (2007). Second language vocabulary assessment: Current practices and new directions. *International Journal of English Studies*, 7(2), 105-126.
- Rehner, K., & Lasan, I. (2023). Developing second language learners' sociolinguistic competence: how teachers' cefr-related professional learning aligns with learner-identified needs. *Education Sciences*, 13(3), 282, 1-17. <https://doi.org/10.3390/educsci13030282>
- Richards, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. Cambridge University Press. <https://www.professorjackrichards.com/wp-content/uploads/Richards-Communicative-Language.pdf> adresinden 04.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Rubin, J. (1990). Improving foreign language listening comprehension. *Georgetown University Round Table on Languages and Linguistics*, 309-316. https://repository.library.georgetown.edu/bitstream/handle/10822/555483/GURT_1990.pdf#page=319 adresinden 26.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Sallabaş, F. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki okuma metinlerine ait soruların incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 449-469. <https://doi.org/10.17679/inuefd.1202147>
- Savignon, S. J. (1991). Communicative language teaching: State of the art. *TESOL Quarterly*, 25(2), 261-278. <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=635c51e27a99ad03b57e199f89637d8951c79390#page=38> adresinden 04.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Schwartz, A. M. (1998). Listening in a foreign language. *Center for Applied Linguistics*. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED433723.pdf> adresinden 26.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Siegal, M. (1996). The role of learner subjectivity in second language sociolinguistic competence: Western women learning Japanese. *Applied Linguistics*, 17(3), 356-382. <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=b843a840a4cd4b237590e8ef64d466422857813f> adresinden 04.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Snow, C. E., & Uccelli, P. (2009). The challenge of academic language. In Olson, D. R., & N. Torrance (Eds.), *The cambridge handbook of literacy* (12-133). Cambridge: Cambridge University Press.
- Stæhr, L. S. (2009). Vocabulary knowledge and advanced listening comprehension in English as a foreign language. *Studies in Second Language Acquisition*, 31(4), 577-607. <https://doi.org/10.1017/S0272263109990039>
- Sülükçü, Y. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen A1 seviyesindeki Arapça ana dilli öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki hatalarının analizi. *Uluslararası Bilim ve Eğitim Kongresi 2018 (UBEK 2018) Tam Metin Bildiri Kitabı*, 23-25.
- Şimşek, N. D. (2015). Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki metinlerin ilişkisel söz varlığı açısından değerlendirilmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research, Special Issue 3*, 809-827. <https://doi.org/10.14486/IJSCS350>
- T.C. Başvekâlet Kararlar Dairesi Müdürlüğü 2/13153 sayılı karar (1940). Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi.
- T.C. Başvekâlet Kararlar Dairesi Müdürlüğü 2/15232 sayılı karar (1940). Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi.
- Taguchi, N. (2009). Pragmatic competence in Japanese as a second language: An introduction. *Pragmatic Competence*, 5, 1-18. <https://www.researchgate.net/profile/Naoko-Taguchi/pub>

- lication/320021150_Pragmatic_competence_in_Japanese_as_a_second_language_Introduction/links/59c915d70f7e9bd2c01a4cb9/Pragmatic-competence-in-Japanese-as-a-second-language-Introduction.pdf adresinden 06.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Tarı Yardımcı, B. ve Elmalı, M. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde b1 düzeyinde dinleme sınavı geliştirme. *Dilbilim*, (36), 1-21. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1761910> adresinden 11.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Tarone, E. (2008). Speaking in a second language. In E. Hinkel (Ed.) *Handbook of research in second language teaching and learning*. Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Taşkın, Y. (2023). Yabancılar Türkçe öğretiminde kelime hazinesi bakımından A1 seviyesi üzerine bir durum tespiti. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (34), 88-101. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1316133>.
- Tello Rueda, Y. (2006). Developing pragmatic competence in a foreign language. *Colombian Applied Linguistics Journal*, (8), 169-182. <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=299b27cb65346f6d95b4af2a42c5ebbc3d58eae> adresinden 06.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Terzioğlu, Y. (2023). *Türk soylulara Türkiye Türkçesi öğretimi* (Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Toprak, S. ve Yaşar, E. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisinin vignetle tekniği ile kullanımı: C1 örneği. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 11(1), 206-218. <https://doi.org/10.30703/cije.996922>
- Torusdağ, G. (2020). Ana dili Arapça olan yabancı öğrencilerin Türkçe yazılı anlatım hataları üzerine bir değerlendirme. A. Okur, İ. Güleç ve B. İnce (Ed.) içinde, *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeni yönelimler 2* (101-117). Beşiz Yayınları.
- TS Corpus. <https://tscorpus.com/>
- Tunçel, H. (2016). Yunan üniversite öğrencilerinin yabancı dil olarak Türkçeye yönelik algıları ve Türkçe öğrenme sebepleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(1). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/226868> adresinden 29.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Tüm, G. (2020). Mediation in writing skills and teaching Turkish as a foreign language. *African Educational Research Journal*, 8, 134-144. <https://doi.org/10.30918/AERJ.8S3.20.080>
- Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük. <https://sozluk.gov.tr>
- Türk Eğitim Sisteminde Çocuklar için Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi. <https://piktes.gov.tr/cms>
- Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretim programı* (1-8. Seviyeler) (2018). Millî Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurt Dışı Öğretim Genel Müdürlüğü. http://yyegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_12/19101919_Turkce_ve_Turk_Kulturu_Dersi_OYretim_ProgramY_Turkce.pdf
- Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı* (2020). Türkiye Maarif Vakfı. <https://turkiyemaarif.org/uploads/editions/files/16436c12901a55.pdf>
- Uslu Üstten, A. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme. Ü. Şen (Ed.) içinde, *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* (2.baskı) (116-135). Pegem Akademi.
- VanPatten, B., & Benati, A. G. (2015). *Key terms second language acquisition* (Second Ed.). Bloomsbury.
- Yaşlı, Ö. (2020). *Yabancılar Türkçe öğretiminde temel düzey söz varlığını belirleme: Yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitapları ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı ve sözlü anlatım uygulamalarına dayalı söz varlığı*. (Doktora tezi, Sakarya Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

- Yaylı, D. ve Yaylı, D. (2019). Anadilinde ve yabancı dilde yazma. N. Bayat (Ed.) içinde, *Yazma ve eğitimi*. Anı Yayıncılık.
- Yıldırım, M. ve Nurlu, M. (2016). Yazma gelişim dosyası uygulamasının yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazma başarılarına etkisi. *Turkish Studies*, 11(14), 827-846. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9786>
- Yıldız, Ü. ve Sertoğlu, G. (2019). Rusça konuşan ebeveynlerin kendilerinin ve çocuklarının yabancı dil olarak Türkçe öğrenme nedenleri ile Türk kültürüne ilişkin görüşleri. *Journal of History School*, 42, 1101-1121. <http://dx.doi.org/10.29228/Joh24956>
- Yılmaz, E. (2014). *Temel dil bilgisi terimleri sözlüğü*. Pegem Akademi.
- Yılmaz, Ö. ve Dilidüzgün, Ş. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin odaklı dil bilgisi öğretimi üzerine öğrenci görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(1), 217-234. <https://www.acarindex.com/pdfler/acarindex-b5275e8b-1719.pdf> adresinden 06.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Yiğit, M. (2021). Saraybosna Yunus Emre Enstitüsündeki kursiyerlerin Türkiye algısı ve Türkçe öğrenme sebepleri. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 207-216. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1228474> adresinden 09.07.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Yorgancı, O. K. ve Baş, B. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için B1 düzeyi yazma becerisi dereceli puanlama anahtarı geliştirme çalışması. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 9(1), 67-80. <https://doi.org/10.35233/oyea.934684>
- Yunus Emre Enstitüsü. <https://www.yee.org.tr>